

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

| | | | |
|---|-----------------------------|-------------------------------|---------------------------------------|
| ELŐFIZETÉSI ÁR: | | Felolós szerkesztő: | Szerkesztőség és kiadóhivatal: |
| Helyben: | Vidéken: | MEGEDŐS LORÁNT. | DEBRECZEN, |
| Egy óra . . . I kor. Egy óra . I kor. 50 HIL. | | Kiadók és laptulajdonosok: | Placz-utca 47. és 48. szám. |
| Negyedévre . . . 3 . . . | Negyedévre 4 . . . 50 . . . | HOFFMANN és KRONOVITZ. | |

Izgalmas napok.

Debreczen, október 22.

Olyan régen volt, mikor a politikai válságunk kezdődött, hogy hirtelen kissé bajos megmondani, hogy voltaképp mikor is volt ez kezdet. Hát biz ez nem tegnap volt. Már teljes hét hónapja. Hét hónap előtt el sem mertük volna hinni, hogy egy politikai válság ennyi ideig eltarthat. Hogy az ország kormányzata ilyen hosszú időn át megtűri a seide-seodaságot. Hogy hét hónapon át sem nemzet, sem korona nem tudja, hogy mi lesz. Egészen a Pató Pál nemzetes ur sorsára jutottunk, hogy hej, ráérünk arra még.

A kibontakozásnak minden lehető formáját megkísérelték már. A politika boszorkánymestereinek hét hónap óta fő a feje benne, hogy miként lehetne a kátyuba akadt szekeret a fejlődés, a haladás országutjára vinni, de ez eddig senkinek sem sikerült. A király semmiféle tervezetbe sem ment bele. Az udvar levegőjét a közismert merev magatartás szelleme lengi át. A nemzet adjon mindent és ne kapjon semmit. A régi bécsi ez. Bécsben mindig ezt fújták, ha csak nagyon ránk nem szorultak. Ha ránk szorultak, kértek mint a moriamur pro nostro idején s alkudtak, mint König-

graetz után. Ha azonban Bécs biztonságban érzi magát, mindig elzárkózik minden magyar nemzeti kívánalmak elől.

Azt mondja egy politikai elmélet, hogy Szent István akkor, amidőn az Ázsiából jött nemzettel az európai államok sorában beilleszkedett, jobban tette volna, ha nem a nyugat felé törekszik, hanem a keleti keresztény egyház felé. Igaz-e, nem-e, nem sokat ér felette vitatkozni, mert az ezeréves politikát már visszacsinálni nem lehet. Azt sen lehet tudni, megmaradtunk volna e akkor nemzetnek, vagy elnyelt volna a szlávok. Csak annyi bizonyos, hogy akkor nem lettünk volna olyan játéklabdája az osztráknak, mint amilyen vagyunk már háromszázévesztendő óta.

Ma még jobban, mint máskor. Alkotmányunk: az semmi odaát. Amíg jó kis fiuk vagyunk, addig szabad alkotmányosdit játszunk, ha pedig nem teszünk mindent kényük-kedvük szerint, akkor az alkotmányunk: schmarn Luegerék, Bielolawelék parancsolnak. Az osztrák keresztény-szocialisták — elég a tegnapi bécsi ülésükön elhangzott beszédekre utalni — úgy akarnak rendelkezni velünk, mint gazda a jószágjával. Az a csoda, hogy még el nem adtak bennünket, mint az e'apadt fejű tehenet szokás.

E gyűlésen egyenesen tiltakoztak minden Magyarországnak adandó kedvezmény ellen, s ezzel szemben követelik a császártól, hogy „szabadítsa fel” a Magyarországon lakó két millió németet.

Ha Lueger ur ezt a zöldséget a magyarországi hazafias svábság és széppességi németség körében mondaná el, úgy kirágnák, hogy a lába sem érne a földet. De Bécsben kiálhatnak s Bécsben ez tetszik. S úgy lehet, ez a keresztényszocialista láрма előre meg volt rendelve, hogy mikor a magyar minisztereket tárgyalásra egy idegen országba rendelték, megfelelő alapot képezzen ahhoz a nesze semmi, fogd meg jól-hoz, amit a miniszterek a „hüségese magyar nemzet” részére kapni fognak.

A nevezetes koronatanács megvolt, anélkül, hogy valami pozitív eredménye lett volna a válságnak ebben, vagy abban az irányban való megoldására. Nem is volt más ez a tanácskozás, mint az eddigi huza-vona: csuf komédia a magyar nemzettel. De hogyha ennek a nemzetnek egyszer elfogy a türelme!

Wekerle Budapesten. Wekerle Sándor miniszterelnök, aki a tegnapi délutánt dányosi birtokán töltötte, ismét visszaérkezett a fővárosba.

Esti violák . . .

Írta: **Salgó Margit.**

VII.

Pista elmélyedve szivta cigaretáját az ablaknál. A nagy szárnyas ablakoknak lehelletfinom csipkefüggönyei szét voltak vetve, úgy, hogy a kívül mindent leborító hó vakító fehér színe mint egy pazar villanylámpa világította be a nagy termet.

A vendégek már mind megjöttek. Hallotta a zugást, susogást, tipegést és ő még mindig az ablaknál állt és nézett ki, talán nem az utcára bámul. Csak nézett, nézte a levegőt, a szállingozó hópelyheket és nézte az üres levegőt.

Ha valaki most azt kérdezte volna tőle, hogy mire gondolt? nem bírt volna reá válaszolni. Valami olyan szuggeráló, delejes gondolat kötötte le agyát, hogy nem tudott eszmélni tőle. Csak annyira emlékezett, hogy mikor az anyakönyvvezetőtől hazament lakására, ott várt rá Ottó feldult arccal és szó, mondat nélkül kapta frakkon és vitte le a lépcsőn. És most itt van. A háta megett van a ravatal felállítva; a vakító fehér hó mind reá szórja szép szüzi fehérsé-

gét, csak a sápadtan fuldokló gyertyák adnak valami szertartásféle színt a halottnak. Mástól olyan olyan, mintha aludna; az a rengeteg fehér tubarózsa, mely körülötte heverezik gyilkos szagával, olyan szelíden simul a csipketakaróhoz és az a csomó hervadt esti viola, mintha csak az érte való gyászában hajtana le bus, hervadt szirmait. —

...Pista hátranzett. Szemei idegenül nézték a szomorú képet. Egy rövid, örömtelen életet látott lejátszódni, melynek a befejezése épen összeesett az ő esküvője napjával. Most ahogy ott állt a ravatal előtt és nézte a kihűt szép testet, végigfutott az agyán egész ismerettségük. A különös kezdetől, amikor a vasúti fülkében megismerkedtek, egészen az utolsó találkozásig. Azóta sokat gondolt rá.

Néha álmában is megjelent sápadt arca, amint összekulcsolt kezekkel hosszú fehér, uszályos pongyolájában támolyogva, remegve jött el a fauteultól, azon a bus, esős alkonyaton.

Ha ő tudta volna, hogy akkor látja utóljára? Ha tudta volna, hogy az a kézszorítás az utolsó volt, amit tőle kapott, akkor talán nem engedte volna el soha többé

azt a gyöngéd fehér kezecskét. Talán elvitte volna, elszőktette volna, hogy senki se lássa, sötét éjjel...

... Itt hirtelen megállt a gondolata. Eszébe jutott, hogy néki már felesége van. Azt a nőt törvényes házastársává fogadta, aki három hónapon át kedvese volt.

Ma már ő maga sem volt tisztába avval a gondolattal, hogy vajjon szereti-e azt az asszonyt. Mintha egy nagy, eloszthatatlan ködréteg ereszkedett volna le közte és multja között. Egy nagy, sűrű, áthatatlan fehér ködréteg, mely eltakar mindent... mindent. A multat, a szép napokat, a bus őszi alkonyatokat, azt a megadó szegény szerencsétlen asszonyt. Milyen lemondóan és mégis boldogsággal mondta ő akkor: „En kitérek maguk elöl.” Igaza volt, Ki is tért. Nem akarta az ő boldog napjait sápadt, szomorú arcával kísértetni.

Pista már nem emlékezett semmire többé. Elvesztette a fonalat, amely visszavezetné a multba. Nem látott mást, csak egy nagy gomolygó füstszerű ködöt, egy sötét semmiséget, egy kavargó nagy kaoszt. És ebben a mindent eltüntető nagy sötétben, mintha egy távolban felállított kép lenne, olyan mozdulatlanul feküdt Éna, sápadt, ki-

KALAP feltűnő szép választékban
:: Frank Testvérekénél.

A debreceni bankgyűlés előkészítése.

A gyűlés programja.

Külön vonatok a népgyűlés napján.

A debreceni bankgyűlés előkészítésére lázasan folynak az előkészületek. A debreceni és hajdumegyei függetlenségi pártok vezetőségéből alakult előkészítő bizottság ma délután Somogyi Pál és Veszprémy István elnökleite alatt ülést tartott, melyen megállapította a népgyűlés programját is megszövegezte a kibocsátandó felhívást.

A bankgyűlést Somogyi Pál fogja megnyitni, majd a bankmozgalom több vezére szónoklatot fog tartani, ami után Debreczen városa részéről Bakonyi Samu dr., Hajdúvármegye részéről pedig Papp Elek képviselő fognak beszédet tartani az önálló bank szükségességéről. Végül Veszprémy István határozati javaslatot terjeszt elő.

A bankgyűlés napján külön vonatok fognak közlekedni Püspökladánytól Debreczenig, Egyek—Balmazújváros, Érmihályfalva—Vámospétes, Derecske, Nadudvar—Kaba, Tiszalök—Józsa, illetőleg Debreczen között.

A népgyűlésre érkező képviselők és vendégek fogadására a bankett rendezésére és más adminisztratív dolgok elintézésére a bizottság egy rendező bizottságot alakított, mely a következők:

Elnök: Tüdös János dr., tagok: Csanak János, Sz. Szabó László dr., Sesztina Jenő, Körösi Kálmán dr., Dezső Kálmán dr., Jánosi Zoltán, Bodnár Géza, Csath Sándor dr., Fejér Ferenc dr., Letzter József, Kertész János, Thieszen Artur, Fráter Tamás, Zöldi M. János, Ekli József, Kertész Imre és Juhász Nagy Sándor dr.

A horvát bán tanácskozási.

Rauch Pál báró horvát bán ma reggel tíkára, dr. Krenesics Iván kíséretében Budapestre érkezett. A bán a mai nap folyamán fölkereste Wekerle Sándor miniszterelnököt

szenvedett arcával, körülötte a tömegtelen tubarózsával és esti violával. A szép fejénél pedig ott sáppadozott a négy sercegő gyertya. . . Nem vette észre, hogy már alkonyodott. A széles ablakon nem szűrődött be többé világosság, az ablakpárkányról eltűnt a téli napugár, csak a hó világított még egy kissé a hirtelen beállott téli estének.

Pista kábultan nézett ki az utcára. Ujjai görcsösen szorongatták a rég elhamvadt cigarettát, a fejét irtózatosan forrónak érezte, de azért didergett. Érezte, hogy kezei s lábai dermedeznek a hideg szobában.

Valaki hátulról megszólította. A szobalány volt. Vörösré sirt szemekkel jelentette, hogy a halottat még ma elviszik s legyen szives menjen ki a szobából.

Pista szó nélkül ment át a szomszéd szobába. Már a küszöbön mikor állt, onnan látott egy mozdulatlan emberomeget Ena gobelin fauteilljében ülni. Odament hozzá, tudta mindjárt, hogy Ottó az. Szólni akart hozzá, vigasztalni akarta, de egy árva hang nem jött az ajkára. Ugy állt csak az összegörnyedt ember mellett, mint egy parancsra váró komornyik. Egyikük sem szólt.

Ahogy Pista nézte ezt az összetört emberi roncsot, önkénytelenül azt gondolhatta magában, hogy ez az ember minden léhasága mellett nagyon szerethette azt a hallgatag szomorú asszonykát. Így csak a fájdalom tudja összetörni az embert.

Isten tudja meddig maradtak így. Csak azt tudták, hogy egyszerre kinn voltak a havas temetőben, a pislogó lámpafény mellett haladó fekete kocsai oldalán.

Mintegy áomban látták, amikor a ko-

és Josipovich Géza horvát minisztert s velük horvát belügyi dolgokról fog tanácskozni. A bán a holnapi napot is a fővárosban szándékozik tölteni s Budapestről Zágrábba utazik vissza.

József főherceg Debreczenben.

Vadászatot tart a Hortobágyon.

A jövő héten érkezik.

Hirt adtunk már József királyi herceg ama szándékáról, hogy egy hortobágyi vadászatra lerándul Debreczenbe. A városi tanács, amint a királyi herceg elhatározásáról értesült, igen szívélyes hangú levélben meghívta József főherceget a Hortobágyra.

József főherceg nagyon szereti a szabad természetet. Környezetében sokat beszéltek neki a Hortobágyról, mint olyan nagy és érdekes területről, amely ősi eredetiségében valóban érdemes a megtekintésre. De alkalmasnak mondták a Hortobágyot a vadászatra is.

József főherceg tehát elhatározta, hogy leutazik. Érkezését kabinetirodája már tudatta Debreczenel. Egyelőre a napot még nem írták meg, azt táviratilag fogják közölni. Annyi bizonyos, hogy József főherceg érkezése a jövő héten lesz. Meg pedig 27-én, vagy 29-én.

Hivatalos fogadás nem lesz, mert a főherceg a ceremóniákat nem kedveli s a Hortobágyon egész fesztellenül óhajt szórakozni és vadászni.

A tanácsot a pusztán Király Gyula tanácsnok fogja képviselni, aki a szükséges intézkedéseket megtette.

Ugyanekkor a debreceni falkavadász társulat is agarász-versenyt rendez, amelyen a főherceg is részt fog venni. Valószínűleg vadliba-vadászatot is fognak rendezni a főherceg kedvéért.

porsót leengedték a fekete sirba, közel a kerítéshez. Ottó nem tudta megakadályozni, hogy ne az öngyilkosok közé temessék szegényt.

És mentek vissza, szótlanul ballagtak egymás mellett a csikorgó hóban. A zuzmárás fák, a fehér értetlen hólepel, a mindenütt felhalmozódó, mindent beborító hó úgy tüntette fel a temetőt, mintha egy tünderkert lett volna. Csupa fehér az a tájék, csak az ut mentén pislogó vörös lámpák zavarták meg ezt a fenséges komor tájat.

Mikor a kerítés kapuja csikorogva kinyílt előttük, Pista egy pillanatra megállt. Vissza nézett még egyszer a havas kertre aztán felsóhajtott.

— És itt minden élet véget ér.

A kapu döngve csapódott be utánuk, s az ör morogva, hangosan csörgetve a kulcsokat zárta be a kaput.

Pista megnézte az óráját. Ötre járt.

— Istenem, sóhajtott, milyen hamar mulik az idő. Hogy repülnek az évek. És még vannak emberek, akik kegyetlenül hosszúnak találják az életet.

Ottó legyintett kezével és rezignált bus hangon folytatta:

— Hosszu az élet nekünk. A mi életünk már csak olyan kényszermunka. En legalább azt hiszem.

— Nem, nem úgy, intett a fejével Pista, nem szabad elhagynunk magunkat. Kell, hogy vigasztalást találjunk, hiszen az élet maga úgy sem ér semmit. Mit ad nekünk az élet? Gondokat, bánatot. De meg kell tudni édesíteni ezeket a keserű napokat, Ottó feledni fogsz mindent. Élni fogsz

Cáfolják a katonai kormányt.

Wekerle Sándor újból Bécsbe megy

Az osztrák obstrukció és a válság.

A koronatanács után tehát megint az a helyzet, hogy beállott az a nyomasztó szélcsönd, amely a nagy vihart szokta megelőzni. Minden oldalon várakozó állápontra helyezkedtek a politikusok és csak a kulisszák mögött folynak bizalmas beszélgetések. Ezek a megbeszélések azonban már inkább a jövő nagy viharra foglalkoznak, mert a békés kibontakozásnak most már az utolsó reménye is elveszett.

Az kétségtelen ugyanis, hogy a király úgy Andrássy Gyula gróf előzetes audienciáján, mint a koronatanácsban leghatározottabban arra az állápontra helyezkedett, hogy az alkotmányos megoldásnak legfőbb feltétele, hogy az alakítandó kormány és az azt támogatni kész többség feltétlenül teljesítse Bécs kívánságait egy a bankszabadság, mint a katonai terhek vállalásának szempontjából.

Ha erre nem találkozik kormány és többség, a király kénytelen lesz „fájó szívvel” kijelenteni, hogy ő folyton kereste az alkotmányos megoldást, de a magyarok nem fogadták el az ő feltételeit, s így nem maradt más választása, mint egy alkotmányellenes kormány kinevezése. Már pedig egészen bizonyos, hogy igen lényeges katonai vagy gazdasági engedmények nélkül sem kormány, sem többség nem fog akadni, így tehát végzetesü biztossággal be fog következni az alkotmányellenes kormány kinevezése, még pedig abban a formában, amelyet tegnap jeleztünk és amelyet úgy cáfol-

és nem vesződni. Tavaly én mentem veletek a nászuton, most te jössz velünk. Ma éjfélkor az expresssel elutazunk.

Ottó észrevétlenül hallgatott. Elfogtak egy gummikerekűt és hazavágtattak.

A vonat éleset füttyentett, s neki iramodott a hófódté mezőknek. A kivilágított pályaudvar messze elmaradt tőlük és a megindított lokomotív örülten rohant tova a világos éjszakának.

Pista halvány mosolylyal tekintett az elmaradt város felé és Ottóhoz fordult:

— Győzd le a bánatot pajtás. Nem szabad elhagyni magadot. Hisz az élet úgy is csak egy vendégszereplés; miért ne legyen az fényes. A mi napjaink örültebben rohannak mint ez a vonat és nagyon hamar odajutnak, ahol a kis tábla lóg: „Végállomás”. Bátorosság fiam és feledés . . . No de most aludj.

Kiment a folyosóra, lehuzta az ablakot s az éles hideg levegő egyszerre csapta meg izzó agyát. Elővett egy cigarettát, rágyújtott, de meggondolta magát és kihajította az ablakon. Aztán elővette kis zsebtükrét, nézett bele mereven, sokáig, aztán azt is kihajította. Utált, undorodott mindentől, s egy életunt ember kedvetlenségével dőlt az ablakra . . . O maga sem tudta hogyan, de egy könnyesepp hullott a kezére. Megrázkódott, de a könnyei tovább folytak . . .

És a vonat röpitette őket tova, erről a szomorú halottszagu országról és vitte le délre, a mosolygó napkeleti országra, a nápolyi azur kék ég alá . . .

Vége.

tak ma a félhivatalosok. Egészen bizonyos, hogy katonai kormány fog jönni, amelyet Aehrenthal gróf is ajánl.

Az alkotmányellenes kormány és a közös bank.

Erre az alkotmányellenes kormányra elsősorban az a feladat hárul, hogy a közös bank szabadalmát meghosszabbítsa. Módot ad pedig erre a bankstatutumoknak az az 1889-ben pótlólag törvénybe iktatott rendelkezése, hogy abban az esetben, ha a magyar és az osztrák kormány között a bankszabadalom meghosszabbítására megegyezés jött létre és azt az osztrák magyar bankkal közli, a bankszabadalom, még ha a törvényhozás nem is határozott a két kormány megegyezése fölött, automatikusan egy esztendőre meghosszabbodik.

Vagyis, ha egy beültetett katonai kormány a császár parancsára hozzájárul az osztrák kormány által kívánt bankszabadalom meghosszabbításához, ezzel egy esztendőre már meg is van hosszabbítva a közös bank szabadalma. Mint hogy pedig ez év végéig a bankstatutumok szerint meg kell mondani a jegybanknak, hogy meghosszabbítja-e a szabadalmát, ennek az alkotmányellenes merényletnek is még ebben az esztendőben kell megtörténnie.

Ismét minisztertanács lesz.

A politikai körökben természetesen tudják, hogy ez a merénylet várható és azok a megbeszélések, amelyek most folynak a külisszak mögött, már az osztrák támadás ellen való védekezésre vonatkoznak. Hivatalosan azok a tárgyalások, amelyeket a kormány a király uatására most folytatni fog, a jövő hét szerdáján, október huszonhetedikén fognak kezdődni. Ezen a napon ugyanis a kormány ismét minisztertanácsot tart, amelyen megállapodik a követendő eljárásban, amelynek alapján aztán megkezdik a formális akciót.

A függetlenségi párt állásfoglalása.

Kossuth Ferenc ezután fogja összehívni a függetlenségi párt intéző bizottságát, amelyet nyomon fog követni a párt értekezlete is. Mindez a jövő hét végére, péntekre vagy szombatra várható s ugyanebben az időben a többi pártok is állást fognak foglalni.

A miniszterelnök a király előtt.

Wekerle miniszterelnök abban a helyzetben lesz, hogy a király kívánságára lefolytatott tanácskozásokról jelentést tegyen. Ezzel a jelentéssel a miniszterelnök előreláthatólag november hó másodikán, kedden utazik Bécsbe és kedden jelenik meg a király előtt.

Ekkor fogja bejelenteni, hogy a koalíció főtartására vonatkozó tárgyalások nem vezettek eredményre s ezután fog megtörténni a király döntő elhatározása abban az értelemben, amint azt most vázoltuk. Még az Andrássy féle kombinációnak sincs semmi reménye, mert a király a katonai engedményekről ép oly kevéssé akar tudni, mint a gazdasági különválasról.

Obstruálnak a Reichsrathban a csehek.

A király elhatározására igen nagy befolyással van az osztrák helyzet is.

Nevezetesen a csehek ismét megkezdik a Reichsrathban az obstrukciót s a bécsi németek, különösen a Luegeristák a királyt azzal ijesztetik, hogyha a magyaroknak a németekkel szemben bármilyen engedményeket ad, ezzel a csehek állásfoglalását erősíti. Tehát már az osztrák belügyi helyzet miatt sem szabad a magyaroknak engedményeket adni, nehogy a csehek vérszemet kapjanak és még erősebben ostromolják az amúgy is nehezen tartható osztrák-német hegemóniát.

Az alelnökök Kossuthnál.

A függetlenségi párt ugylátszik erősen készülődik arra, hogy a fegyverszünet után, az esetben, ha addig kedvező megoldás nem történik, megkezdje munkáját. Erre mutat az is, hogy Kossuth Ferenénél egyre folynak a tanácskozások. Ma délelőtt Nagy Dezsőt fogadta Kossuth, akivel hosszabb ideig tanácskozott a válságról.

Kossuth Ferenc különben táviratilag magához kérte a párt alelnökeit, Barabás Bélát és Sághy Lászlót, akikkel hosszabb ideig tanácskozott.

Gondolkozni fogunk.

A tanácskozás után Barabás Béla a következőket mondta egy újságírónak:

— Kossuth Ferenc, mint alelnököt hivatott magához és ismertette velünk a koronatanácsos történeteket. Annyit mondhatok, folytatta Barabás, hogy Kossuth erősen hangsúlyozta, elértük a felségének azt a kívánságát, hogy a koalíció együtt maradjon. Majd azt mondta, hogy gondolkozzunk valami helyes megoldási terv fölött.

— És gondolkozni fog majd képviselő ur? — kérdezte az újságíró.

— Mindenesetre gondolkozni fogunk — válaszolt mosolyogva Barabás.

Bécs a katonai engedményekről.

Bécs október 22. A Reichpost mai számában foglalkozott a magyar válsággal s azt a régi, már teljesen kikopott bécsi fogást ajánlotta, hogy a magyar válságnak engedjenek időt az elpótlódásra. A katonai engedményeket illetőleg pedig azt írja a Reichpost, hogy teljesen kizárt dolog, mintha az uralkodó katonai koncessziókról említést tett volna Andrássy előtt. Ha ezt — ugymond — még megtette volna az uralkodó, akkor bizonyára a magyar válság kibontakozását akarta enyhíteni.

Irodalom.

Debreceniek a Nyugat írói között.

A Nyugat, mint új irodalmi irány, természetesen a fővárosból toborozta első sorban a maga írói gárdáját, de ebben tekintélyes foglalt több debreceni író is.

Lukcz között a ma a egyéni szerénysége mellett, mint a leheletszerű, finom hangulatoknak poétája kiválik Tóth Árpád. Nem a modern „gyári termelők” gárdájába tartozik. Tízszor is elvet egy egy ötletet, amelyről úgy érzi, hogy nem a lelkeből fakadt. Ha aztán megtalálja a maga gyöngéd gondolatvilágából azt a hangot, amelylyel mondani is lehet valamit nemcsak dallamosan muzsikálni; megfürösztö egy kis pikánsan mosolygó cinizmussal s a lány tónusban öltözött melódiákkal, egy egy ezüst papirba göngyölt csipkedő szatírárt ad a legjavából.

Móricz Zsigmond csupa erő, csupa határozottság és aki falusi életképeiben, elbeszéléseiben és éppen most folyó regényében a magyar parasztnak oly találó alakjait rajzolta meg, hogy azokkal nagy íróművészek sem szégyenkezhetnének. A vasárnapi matinén mindkettő szerepel és a debreceni közönség bizonyára feljök fordul a legnagyobb érdeklődéssel, annyival inkább, mivel Móricz Zsigmond éppen Debreczen történetéből merített elbeszélést fog felolvasni.

A hipnotizáló kalandornő

Kifosztott debreczeni urlasszony.

A szélhámoskodás netovábbja.

Debreczenben az utóbbi időben ugyancsak sűrűn bukkannak föl a legveszedelmesebb s nagy kaliberű szélhámosnők. Szatler Fannynak nevezetes „hilozási” esete után most egy sokkal nagyobb kalandornőt csipett el a debreczeni rendőrség. Egy rendkívül veszedelmes cigányasszonyt, aki rendkívül behizelgő modorával, mézes-mázos beszédével annyira megtudta környékezni az asszonyokat, hogy az áldozatok, akiket kiszemelt, az utolsó párnájukat is odaadták volna neki.

A napokban, egy előkelő debreczeni uri asszonyt valóságban kifosztott a veszedelmes kalandornő. Az uri asszony ezeröttszáz korona értékű drága holmijait, selyemruháját és értékes ékszereket adott oda a cigány asszonynak. Szinte megmagyarázhatatlan rejtély volt, hogy ez a nagystilű szélhámosnő hogyan tudta olyan könnyű szerrel kicsikarni a drága holmikait áldozataitól.

Az uri asszonynak a rendőrség előtt tett mai vallomásából csak az világlik ki, hogy a cigány nő hipnotizálta az áldozatait s így sikerült a szerencsétlen áldozatokat kifosztani. A nagy szenzációt keltett szélhámoskodásról tudósítunk az alábbiakat jelenti:

Az utóbbi időben sűrűn érkezett panasz a debreczeni rendőrséghez, hogy egy Jeremiás Józsefné nevű szélhámosnő igen előkelő uri házakban, rendkívül különös módon végzi el szélhámoskodásait. A veszedelmes kalandornőnek megvesztegető modora van. Mézes-mázos, hizelgő a beszéde s apró tereferék után szokott rátérni az „üzletére.” Először rendszerint azt adja elő, hogy ócska, használt holmikát milyen szép áron tud ő eladni. Ezzel meg is szokta bizni őt, a ruhákat átadják neki, de a pénzzel sohasem számolt be.

A napokban, egy igen előkelő debreczeni urasszonyt font be a hálójába. Jeremiásné addig beszélt rá az urasszonyt, amíg az a cigány nőnek ezeröttszáz koronát érő dolgokat: selyemruhákat, briliáns butont, két női hosszú aranyláncot, gyémántos karperecet, gyűrűket adott át. Ma a rendőrségen kihallgatták a károsult urasszonyt aki ilyen szenzációs vallomást tett.

— Nem tudom — ugymond — hogyan férkőzhetett hozzám az az asszony. A leg-hizelgőbb hangon kért el tőlem mindent s mit csak ez a cigányasszony kért, azt én nem tudtam megtagadni.

Valószínű, hogy Jeremiásné hipnotizálta az áldozatait s ilyen állapotban csikarta ki tőlük a pénzt. A veszedelmes kalandornőt ma Bardócz rendőrbiztosnak sikerült kinyomozni és mindjárt le is tartóztatta. Az elfogott cigányasszonynak holnapi vallomásából még bizonyára igen sok érdekes adat fog napfényre kerülni.

Halmágyinál! Tulhalmozott téli raktár miatt az összes őszi felöltők, Modellek, aljak, Pongyolák és blousok olcsón szerezhetők be.

Színház és Művészet

A színház műsora.

Szombat; *Mulató istenek*, operett. C) bérlet.

Vasárnap délután: *Kedélyes paraszt*, operett.

Vasárnap este: *Mulató istenek*, operett. Kis bérlet.

Kubelik hangversenye.

A Zenekedvelők Köre Kubelik fellépésével kezdte meg ezidei évadját. Nagyobb attrakcióról igazán nem gondoskodhatott volna. Kubelik három év előtt játszott utóljára Debreczenben. Azóta bejárta ugyyszólván az egész világot és a nemzetközi művészek közt az első helyre jutott. A debreczeni közönség megkülönböztetett szimpátiával és rajongással fogadta a debreczeni polgárrá lett művészt és a Bika nagytermét szorongásig megtöltő közönség igazi lelkesedéssel ünnepelte a világhódító hegedűt.

Kubelik tudása nem változhatott azóta, mert az ő művésze virtuozitás dolgában elérte azt a határt, melyen a hegedűn való játszás mozoghat, azonban előadása hatalmasabbá, imponálóbbá vált. Az ő játéka kristálytiszt, derült, ragyogó. Erő, fiatalság, viruló érzékiség van benne. Ennek köszönheti ő világhírnevét. Nem is igyekszik féltelmetes, tulságosan szenvedélyes érzelmeknek kifejezést adni, megmarad az igazi művészet természetes, világos hatásai mellett.

Mai hangversenyén Csajkovszki, Bach és Paganini műveit játszotta, óriási lakésedést kelte felülmulhatatlan művészetével. A hangverseny alatt a meleg sympátia forró lelkesedéssé nőtt és a közönség zajos ovációkkal követelt ráadást.

A művész fáradtságot nem ismerő szeretetreméltósággal teljesítette a közönség óhaját és Bazzim Gnomok táncá című szédületes technikát követelő művét játszotta, frenetikus tapsokat váltva ki a lelkesült közönségből. Dacára a fárasztó programnak, a közönség mindvégig kitarított és fokozott lelkesedéssel ünnepelte a művészt.

A zongorakiséretet Schwab Lajos zongoraművész látta el azzal a művészi precizitással, mely csak több évi együttműködés képesítheti a művészt.

Fourchamboult család. Augiernek „A bürök” zseniális szerzőjének régi rosz darabjával ringatták álomba tegnap a debreczeni színház közönségét. Az ideális urak és hölgyek zokogásait és önfeláldozásait kevesen bírták ki az ötödik felvonás végéig. A színeskedvűtelenekek és fanyarok voltak, szinte kirírt az alakításból, hogy egyszeri előadásra miért is kell nekik ezt az ócskaságot betanulniok. Dícséret illeti közülük mindenesetre azokat, akik az érzelgős és ríkió jeleneteket fölül telhető diszkrétséggel igyekeztek elmosni. Ezek közt főképp a Kardos Géza rokonszenves Leopoldját kell fölemlítenünk s Báthorit, aki kedvesen tudott színt adni az unalmas kis Blanche alakjának. Nem értjük, hogy a színház igazgatósága mért tűz ki műsorra efféle darabokat, melyeket nemhogy művészi kvalitások, de még hálás szerepek sem tesznek méltóvá a lomtárból való előkeresésre.

Diszeloadás. November 7-én a református négyzet 40 éves jubileuma alkalmából diszeloadás lesz a színházban, melynek

végleges műsorát a következőleg állapították meg:

I. *Nyitány Bánk bán* operából Erkel Ferencől; előadja a megerősített színházi zenekar Mártonfalvy György vezetésével.

II. *Prolog* élőképekkel. Irta Szávay Gyula, szavalja Gazdy Aranka. Az élőképeket rendezte Ferenczi Frigyes.

III. *Bajusz*. Magyar daljáték Verő Györgytől új betanulással.

Vasárnapi előadások. Vasárnap, mint rendesen, két előadást tartanak. Délután 3 órakor a nagy sikert ért *Nagymama* operett, mérsékelt helyárrakkal, este pedig a *Mulató istenek* Lehár Ferenc operettje kerül színre.

— **Az Uranus mai élite műsora.** 1. Előzene. 2. A festői Luganó tó. (Természeti föl.) 3. A szép Dolores. (Olasz dráma.) 4. Kutya pecsenye. (Bohózat.) 5. Szűz Mária nyakéke. (Színes kép.) 6. Marvin és Margaret zene excentric. Uj műsorról. 7. Zene szám. 8. Látogatás Bombayban (Színes term föl.) 9. Az atya büntette. (Dráma.) 10. A tetszhalott férj. (Sláger bohózat. Művész felvétel.) 11. The Wallords család. Bámulatos mutatónyai. Utolsó felléptük. 12. Bleriot budapesti repülése. Zárinduló. Vasárnap egy óras előadások! A Wallords család vasárnap csak a 8 és 10 óras, Marvin és Margaret az 5, 7 és 9 óras előadásokon lépnek fel. Tiszteletjegyek vasár- és ünnepnap, valamint a műsor első napján nem érvényesek. Helyárrak: Páholy 6 személyre 6 korona, páholy ülés 1 korona, 20 fillér, zártszék 90 fillér, I. hely 70 fillér, II. hely 50 fillér, III. hely 30 fillér. (Gyermekjegy: 3 évtől 10 évesig I. hely 35 fillér, II. hely 25 fillér, III. hely 20 fillér. Előadás kezdete: Hétköznap délután pontban 5 órakor, vasár- és ünnepnapokon délután 3 tól. — Kedvezményesúru jegyek nem érvényesek. Jön! A szép Lafayette. A villamos csoda.

Naptárt, nagy terjedelmű Iro dalmi részt Debreczen és Hajdúvármegye teljes címtárát és sok képet tartalmazó ajándékokat minden előfizetőnk. 340 oldal teljesen ingyen.

Polgármester és távirókisasszony.

Lovagias ügy a medve miatt.

Ennek a históriának a megértéséhez szükséges emlékeztetést idézni a „rózsahegyi medvét”. Most egy esztendeje történt, hogy a rózsahegyi hatósági orvosok (köztük Polgár Márk dr.) egy hullát fölboncoltak és annak rendje s módja szerint megállapították róla, hogy amíg élt, huszonnyolc éves, jól fejlődött, erős izmu fiatalember volt. Később azután kitért, hogy a hulla egy medve hullája volt.

Azóta a rózsahegyi orvosok és hatósági személyek előtt nem igen szokták a medve szót kiejteni, — lévén ez mindig súlyos konfliktusok előidézője.

Nos, tegnap Székely József dr. Rózsahegy polgármestere kirándult a szomszédos Miskófalvára, ahol a plébános vendége volt. Éppen a terített asztalnál ültek, amikor Rózsahegyről egy vágató lovas küldőre érkezett.

— A naepságos polgármester urnak hoztam ezt a sürgőnyt! — jelentette.

A polgármester fölzakította a telegrammot, amelynek ez volt a szövege:

Polgármester

Rózsahegy.

Jöjjön azonnal medvét boncolni!

A finom bor zamata menten ecetté vált a polgármester szájában, amikor ezt a néhány szót elolvasta. A vér is a fejébe szállott, az ökle összeszorult és ki tudja mit nem művel haragjában, ha a plébános ket-eljes szavakkal le nem csillapítja.

Mikor megnyugodott kissé, a táviratot a rózsahegyi jegyzőnek küldötte azzal az üzenettel, hogy derítse ki: vakmerő tréfáról van-e szó, vagy egyéb:ól?!

A főjegyző ki is derítette, hogy a telegramm csakugyan megérkezett a rózsahegyi távirat-hivatalba és a föladója egy árva orvos volt. A szövege azonban így hangzott:

Polgár Márk

Rózsahegy.

Jöjjön azonnal Medvecére boncolni.

Medvece kis falu Arvamegyében. Maliciózus volt a távirós kisasszony, vagy szórakozott, amikor a sürgőnyt úgy váltotta meg, ahogy megváltoztatta... nem lehet tudni. A polgármester azonban nem vette tréfára a dolgot, hanem affért, még pedig lovagias affért akar csinálni a dologból.

Most azon tanakodnak Rózsahegyen, vajjon adhat-e lovagias elégtételt a távirós kisasszony? Azt beszélik, hogy lovagias szakértők fognak összeülni a kérdés eldöntésére, — a szakértők között azonban rózsahegyi orvosok nem fognak szerepelni.

Megbízható címtár csakis a Debreczeni Független Újság Képes Naptárában van, ezt a nagyszabású naptárt pedig csakis úgy kaphatja meg, ha a lapot járátja. Előfizetőknél ingyen. Másnak még pénzért sem adjuk.

Nagy lopás a budapesti postán.

Eltűnt egy zacskó arany.

Nyomozás a tettes után.

Szenzációt keltő nagy lopásnak jutottak ma nyomára egyik budapesti postahivatalban. A lopást a postahivatal egyik kezelője fedezte föl, aki, miután az átvett pénzeket osztályozta, arra a fölfedezésre jutott, hogy egy budapesti pénzintézet által feladott öt zacskó arany közül az egyik eltűnt. Ebben a zacskóban harmincöt ezer korona volt aranypénzben.

A vizsgálat széles körben megindult, a tettest ezideig még nem sikerült kinyomozni. Az érdekes lopási esetről az alábbiakat jelenti budapesti tudósítónk:

Tegnap délután négy órakor a belvárosi takarékpénztár egy szolgálója, Farkas András elment a Váci utca 41. számú postahivatalba, hogy a bank részéről öt darab pénzes csomagot adjon föl.

A pénzt, öt darab arannyal telt zacskót, átadta Huzma János postaszolgának, aki azt átvette, lemérte s a csomagokrol a tisztviselőnek bevényt adott.

Ma szortirozta a pénzes csomagot a postahivatal egyik kezelője s észrevette, hogy a bank által feladott öt darab pénzeszsák közül az egyik, egy bonyhádi kereskedő cégnek jelzett, hiányzik. Azonnal jelentést tett a postafőnöknek, átvizsgálták az egész hivatal, de a pénzeszsákot, amelyben harmincöt ezer korona volt, nem találták meg.

Az esetről értesítették a rendőrséget. Megjelent Krecsányi detektiv-főnök egy sereg detektivvel, átkutatták a helyiséget, kihallgatták Farkas Andrást, ugyszintén Huzma Jánost is, de a pénznek csak nem akadt nyomára. Az éjszaka folyamán erősen kutának az ismeretlen tettes után.

KENDE férfi ruha szabó cég kirakatait Debrecen, Piac-u.55. tessék figyelemmel kíséreni. Hungária-kávéház mellett.

— **A korosma albérlője.** Berger Ede hajdunánási korosmatulajdonos egyik korosmáját átadta Gál Imre volt csaposlegényének, akit egy pénztáros kisasszony ellenőrzött. Berger csakhamar rájött arra, hogy alkalmazottai rutul visszaélnék bizalmával és lépten-nyomon becsapják. Tudomására jutott ezenkívül még az is, hogy a Gál Imre vezetése alatt levő italmérésben hamis kártyások ütöttek tanyát és Gál Imrét is bevették kompániájukba. Berger Ede feljelentette a csendőrségnél Gál Imrét sikkasztás és tiltott szerencsejáték üzése miatt. A vizsgálatot Gál ellen megindították.

— **Kis szerencseje Nagy!** A magv. kir. szab. osz. sorsjáték esü. ört. ki bef. jező húzásán a 600 000 koronás főnyereményt a 96071 számú 8/8-ban eladott sorsjeggyel ismét a hírnév. KISS KÁROLY ÉS TÁRSA bank részv. társaság (Budapest, Kossuth Lajos u. 13) szerencsés vendi nyert. hol immár negyedszer nyerték meg a 600 000 koronás főnyereményt nem hiába mondja közmondás: „KISS SZERENCSEJE NAGY”.

— **Rosszul lett az utcán.** Ravasz Györgyné hajdudorogi lakos ma délelőtt bejött Debreczenbe, hogy ma itt nap-szamba megv. tenzerit törni. Amint azonban a Csicsogó felé ment, az uton összeesett és eszméletét veszítette. A mentők beszállították a kórházba.

— **A letartóztatott bankigazgató.** Megirtuk ma, hogy a budapesti rendőrség Fraenkl Ernőt, a mezőgazdasági bank igazgatóját letartóztatta. Fraenkl Ernő lakásán ma délelőtt a rendőrség házkutatást tartott, amelyhez Fränkel is magával vitte. A Pesti Mezőgazdasági Bank igazgatójának lakásán olyan iratokat találtak, amelyek kétségtelenül teszik, hogy Fränkel több okirathamisítást követett el. Találtak egy levelet is, amelyben Fränkel bucsuzik feleségétől és barátaitól. Bocsánatot kér, hogy így cselekedett, de kénytelen volt vele, mert a becsület az első. Ez azt bizonyítja, hogy Fränkel öngyilkossá akart lenni. Ma több újabb feljelentés érkezett Fränkel Ernő ellen. Rokoni is megjelentek ma a főkapitányságon és kauciót ajánlottak fel Fränkel szabadlábra helyezéseért. A rendőrség az ügyességhoz utasította a kérelmezőket. Ma délután Fränkel átkísérték az ügyességhoz.

— **Csaló leány.** Fischer Margit Vendég utca 14 szám alatti lakos leány könyörüle es szívűekhez szóló felhívással járt házról-házra s beteg testvére részére kéregetett. Kiderült azonban, hogy a Fischer Margit testvére a legjobb egészségnek örvend épüey, mint ő s az összegyűj. őt: pénzt szépen elköltötte. Nagy Sándor 10. számú rendőr elosipte a furfangos leányt s bekísérte a bűnügyi osztályhoz, ahol az eljárást megindították ellene.

— **Kitűnt ablakszárnyak.** Valaki úgy látszik hazat akar építeni s hogy ne kelljen az ablakszárnyakért pénzt adni, a Salétrom-utcán szerezte be azokat. Róth Márton Salétrom-utca 6 szám alatti lakos házáról hat, Sándor Mátyás Salétrom-utca 2. szám alatti lakos házáról pedig egy ablakszárnyat emelt el az éj leple alatt ismeretlen tettes. A rendőrség kéri a tolvajt.

— **Véletlenül elsült revolver.** Könynyen végzetesse valható szerencsétlenség történt ma reggel Hajduhadházon. Juhász Mihály 21 éves kötő segéd ugyanis a revolverét tisztogatta, miközben a megtöltve levő fegyver elsült s a golyó a baloldalába fúródott. Juhász Mihály rendkívül súlyos sérüléseket szenvedett. Beszállították a debreceni kórházba.

— **Kifosztott hentesüzlet.** Varga György Méliusz-ter 5. szám alatti lakos hentes Kossuth-utca 50. szám alatt levő üzletét

tegnap kifosztották. A déli órákban ugyanis az üzlet zárva volt s oda ismeretlen tettesek átkésccsal behatoltak. A betörők 420 koronát a pénztárból elvitték. A rendőrség nyomozza a tolvajokat.

— **Végeladás egy lőtéri nagy cipő üzletben.** Glück Ede Piac utcai cipő-üzletében végeladás van. Az összes raktáron levő férfi, fiu és gyermekcipők rendkívül olcsón lesznek kiárusítva. Kossuth-utca arkán.

— **Öngyilkosság az anya sirján.** Nagyváradról táviratozzák: A velencei izraelita temetőben ma délután egyonlított magát Markovics István, aki pár év előtt került ki az iskolából. A középiskola negyedik osztályát végezte és azután atyja kívánságára a kereskedelmi pályára lépett. Több helyen próbált szerencsét, de sehol sem maradt meg állandóan. A fiu nemrégiben ismét elbágyta állását és Kolozsvárra ment, hogy kondíciót keressen magának. Vállalkozása azonban nem sikerült és kénytelen volt hazatérni. A sikertelenségek nagyon elkészerítették s elhatározta, hogy megvált az élettől. Öngyilkosságának helyétül a temetőt választotta. — **Édesanyjának sirján** akart meghalni, akit határtalanul szeretett. — Revolvert vásárolt és egy kis üveg konyakkal a zsebében elindult a temető felé. A konyakot azért vitte magával, hogy előbb lerészegedjék; így akart hátrásodást szerezni az öngyilkosság végrehajtásához. Megitta a konyakot, az üvegjét eldobta a sirok közé, elszitt egy cigarettát s azután föbelötte magát édesanyja sirja fölött egy hétmilliméteres revolveerral. Az öngyilkos zsebében névjegyre írva ezt a pár sort találták: **Édes szüleim!**

Az nekem így volt megírva s így van: meg kellett halnom Ne haragudjanak ezért. Ha lehet, temessenek anyám mellé. Siron tul is hű fiuk.

— **Rendőri hírek.** Nagy Sándor, Kossuth-záradai hetes lakásáról tegnap délután öt óra körül, mikor ő nem volt otthon duplafedelű ezüstóráját ellopták. — Petrovics Lajosné Péterfia-utca 42. szám alatti lakos padlását az elmúlt éjjel feltörték s onnan 20 korona értékű fehérműt elvitték. A rendőrség mindkét esetben megindította a nyomozást.

— **A megszökött rabot elitették.** Puha Jánost, a megszökött rabot tudvalevőleg Sátoraljaujhelyen elfogták s Kassára szállították. Ugyanis Sátoraljaujhelyen valamit lopót s ezért a kassai törvényszék négy hónapi fogságra ítélte. A büntetés leülése után fogják aztán Puha Jánost Debreczenbe szállítani.

— **Szüreti és szoba tüzijátékok** rakáltak, békák, és bombák Mentze Henrik áru házában kapható

— **Igyekezzen mindenki** nagyon olcsón ezirőt és kalapot vásárolni Glück Edénél. Piac-utczán, mert ott most végeladás van.

— **Kugler Gerbeaud cukorkák** főraktára Körtveák Gézánál.

— **Végeladás van** Glück Ede cipő és kalap üzletében, a Hi-templommal szemben.

— **Folyó hó 24 én** Vasárnap nagy Szörmeáru kiállításának megtekintését kéri, Halmágyi.

— **Vérképző szer.** Egy ilyen szernek alapfeltétele az, hogy a szervezet könnyen vegye magába, a gyomor könnyen emésze az étvágyat és az emésztést pedig fokozza. A legtöbb ugynevezett vérképző szer azzal a tulajdonsággal bír, hogy a gyomor és a bél rendellenességeit idézi elő s ezáltal többet ártanak mint használnak. Másképp áll a dolog a FERROMANGANIN-nal, amelyben egy olyan szert ismerünk, melynek az a kiváló tulajdonsága, hogy egyaránt véralkotó és az emésztés is előnyösen hat. Csak ezen tulajdonságok által lehetett igazi vérképző szerre. — Ára üvegenként K 3.50. Kapható minden gyógytárban, de biztosan FERROMANGANIN C.e. Budapest, VI Király utca 12. szám.

Törvénykezés.

A megszökött férj. Budapesti tudósítónk jelenti: Kabos Dezso volt hadnagy, majd határrendőrségi tisztviselő, azzal a mesevel, hogy nagyszabásu borpincét alapít, kicsalt a feleségétől 12,000 koronát. A borpince egy korosmává zsugorodott össze, amely a Népszínház-utca 42. szám alatt nyílt meg. Kabos a korosmába szerződtette csaposnak Rehák Pált, természetesen kaucióval, jóllehet, az egész putik nem ért többet 350 koronánál. Kabos utóbb megszökött s a mai napig sem került elő. A szökés kiderülése után Kabosné, hogy a veszett fejsze nyelét megmentsse, a vendéglő pénztárában levő 55 koronát magához vette. Ezzel viszont sértve látta érdekeit Rehák Pál a csapos, akinek odaveszett a kauciója s följelentette csalás miatt az asszonyt. Ma tárgyalta az ügyet dr. Polányi járásbíró, aki Kabosnéat dr. Szegő Ferenc védelme után büntetendő cselekmény hián fölmentette.

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Ma, szombaton, október hó 22-én. C) bérletben. Uj betanulással.

MULATÓ ISTENEK.

Operette előjátékkal 3 felvonásban Irták Leon Viktor és Stein Leo. Zenéjét szerzette Lehár Ferenc.

Személyek:

- Jupiter — — — — Horváth Kálmán.
- Junó — — — — Zilahyné S. V.
- Merkur — — — — Nádor Zsiga.
- Maenandros — — — — Gyöngyi Izsó.
- Amphitrión — — — — Torma Zsiga.
- Alkmene — — — — Gyöngyi Jolán.
- Sosias — — — — Liveti Lajos.
- Charis — — — — Szilassi Etel.

Holnap, vasárnap október hó 24-én. Két előadás.

Délután 3 órakor mérsékelt helyárrakkal

Nagymama.

Nagy operette 3 felvonásban

Este 7 és fél órakor rendez helyárrakkal. Kis bérlet. Uj betanulással.

Mulató istenek.

Nagy operette.

Közgazdaság.

Terménytőzsde.

Schwarz E. debreczeni bizományos távirati jelentése Budapest, 1909. okt. 23.

Készáru 5 olcsóbb.

| | | |
|-----------------------|-------|-------|
| 1909. októberi buza | 14.70 | 14.71 |
| májusi buza | — | — |
| 1910. áprillisi buza | 14.16 | 14.17 |
| májusi rozs | — | — |
| 1909. októberi rozs | 9.74 | 9.75 |
| 1910. áprillisi rozs | 10.16 | 10.17 |
| 1909. októberi zab | 7.49 | 7.50 |
| májusi zab | — | — |
| 1910. áprillisi zab | — | — |
| 1910. júliusi tengeri | — | — |
| májusi tengeri | 6.86 | 6.87 |
| 1909. szeptemberi zab | — | — |
| augusztusi tengeri | — | — |

Regény-Csarnok.

A bojár leánya.

— Regény. —

(123.) Irtá: **Vértesi Arnold**

Tegnap este hat órakor megérkezett neje; de s beteg már nem ismerte meg. Haldoklott. Hát órakor már halva volt.

Mindkét kezét egy kis arany medailonra szoritotta, mely mellén függött. Még halva is azt szoritotta szívéhez. Marina arczképe volt benne.

A fiu szobát kért magának a vendég-

Uj! Uj! Uj! üveg és porcelán üzlet nyílt Glück József cég alatt Debreczen, Piac-u 6. a nagytemplommal szemben. Szigoruan szabott árak

fogadóban s nem ment be azon szobába, hol atyja feküdt kiterítve. Senkisé ismerte itt. Bezárkózott szobájába s mongorván két kezébe hajtotta le fejét.

Órák hosszáig ült ott már, a nélkül, hogy megmozdult volna, csak melle lihegett lázasan. A halál megezdte boszúállását, lemondjon e most végkép a boszúról?

Még nem tett eleget anyja szellemének, mély nem teljesítette a fogadást, melylyel rettenetes büntetést esküdtött annak fejére, ki anyja kora halálának okozója volt; és még is zsibbadni érezte karját. Rettenetes az: a holtak ellen harcolni a ravatalnál azt mondani: gyalázat arra, ki itt fekszik.

Hiszén, a ki ott fekszik. az atyja volt egykor.

A tornácra nyílt az ablak mely mellett ült. Fölemelte fejét, s kitekintett az udvarra. Az irtózatos lelkiharag szívén esendésűni kezdett s csak nagy zsibbadtságot, kábultságot érzett. Szemei alig bírták megkülömböztetni egymástól a tárgyakat; egész teste olyan lankadt lett, oly bágyadt, mintha a rettenetes fáradalom s az álmatlanul töltött éjék, most mind ónsúlylyal nehezedeének rá.

Valami sötét alakot látott mo t közelni a tornácra. Gyászruhás nő volt. Zsibbadt lelké egyszerre heves n felriad. Nem kérdezte, tudta, hogy ez atyjának fiatal özvegye.

Vad indulattal gyűlölettel pillantott rá. Azt mondhatta volna neki: Neked nincs jogod viselni a gyászruhát, te nem vagy törvényes neje Fehér Arminnak, mert nőül vett téged, mikor még első neje élt; menj, sirasd gyalázatodat, mert férjed nem volt s gyermeked van mégis, és gyermekednek nincs neve.

(Folytatjuk.)

Tisztelettel van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy **vasárnap, október 24-én Harkas-estélyivel** egybekötött

szüreti mulatságot

rendezek. Kitűnő frissen készített vacsora élap szerint. Kitűnő új és ó hegyi és kerli borokkal szolgálok. Nagyrabeszült vendégeim szórakoztatásáról gondoskodom. Előrendű zenekar közreműködik.

Tisztelettel **Neumayer Jánosné** vendéglős, Homokkertse-utca 125.

Legolcsóbb legjobb bevásárlási forrás

háztartási szükségletek fedezésére. Ajánljuk:

Arc-krémek, Illatszerek, Hőlgyporok, Kölni vizek, Fogporok, Fogcrémek, Fogpaszták, Fogkefék, Szájvizek, Szappanok, Hajvizek, Szoba-illatok

KÖZPONTI DROGUERIA
DEBRECZEN, Plac-utca. — Városház épület

Eladó ház.

A kiskoru Konrád testvérek tulajdonához tartozó és itt helyben Széchenyi utca 50. sz. a fekvő ház 363 □-l udvarából 300 □-l terület a rajta levő épületekkel együtt 30.000 koronáéért örökön eladó.

Megjegyeztetik, hogy ezen házrész 28.000 koronáért már eladatott, azonban az eladást a tek. árvaszék 7401/1909. á. sz. a. jóvá nem hagyta.

A 30.000 kor. vételárból **fizetendő** 30 nap alatt 2360 kor. 14 fillér kincstári adóartozás és j. — 60 nap alatt pedig a 25.000 kor. takarékpénztári követelés hátralékban levő kamatja és törlesztési részlete a most említett 25.000 kor. tartozás pedig a nevezett takarékkal kötött egység szerint fizetendő.

A fentirt 300 □-l területen levő 12 lakhelynek bérjövödelme havonta 184 kor. egy év alatt 2328 kor. Értekezheini Arany-János utca 59 sz. háznál a gyalma ánál.

Debreczen, 1909. okt. 19

550 közjegyzői eg hit. orvosi és magán bizonyítvány igazolja, hogy a

KAISER-féle mell-karamellák

a 3 fenyővel

k ö h ö g é s,

rokedtség, nyálkásodás, katarrius, görcs és száma hurut ellen legjobban hatnak.

Csomagja 20 és 40 fillér. Doboz 80 fill. Kapható Toth Béla, Mihalovits Jenő, Marakózy László, Grósz Nagy Ferencz, Mauthner Alfréd gyógyszerészeknél. Jóna és Jóna és a Központi drogueria. Ujfehértón: Tron Gyula gyógyszerésznél. Püspökladányban: Harsányi Lajos gyógyszerésznél.

Uj faüzlet!

Van szerencsénk a t. vevőközönség tudomására hozni, hogy a **Vasutasok Gőzfavágó vállalat r. t.** (Debreczeni pályaudvar)

gőzfavágóját és falelepét

kezelésünkbe átvettük. A bérvágáson kívül foglalkozunk mindennemű kemény fáknak **hasáb (6)** és aprított alakban, valamint **készén, kosz és faszén** eladásával.

Kívánatra az árut házhoz is szállítjuk (omzárattal ellátott szekereken úgy, hogy az áruk mennyiségéért a legmesszebbmenő felelősséget vállaljuk.

Helyi képviselőinkkel **Grad Rozsá** urat (Deák Ferenc-utca 10.) biztuk meg, de megrendeléseket elfogadnak mindazon dohánytörszdek és üzletek, a hol tábláink kilesznek függesztve, valamint telefon 734. utján

A t. közönség becses pártfogását kéri teljes tisztelettel

Leuchtmann Artur és Társai.

Női ruhaszövetek

Naz őszi és téli idényre. valamint flanelek, barchetek fekete és színes selymek, bársonyok, gyönyörű ruhadíszek

Francia P. D. jegyű fűzők. Arcfátyol, divatövek, gyöngy- és bőr díszítések Menyasszonyi selymek, koszorúk és látvokok

— legolcsóbb szabott árban —

SZABÓ LAJOS FIAI

divat- vászon- és szőnyeg raktára
DEBRECZEN, Rózsa-utca 1.

Alapították 1842-ik évben.

Vigyázz! Kékre testelt kirakat. Vigyázz!

Még a végkiárulásnál

is olcsóbban szerezhető be mindenki az őszi és téli ruhaszükségletét.

Gyönyörű, legutolsó divatu **angol costum kelmék, posztók, barchetek, flanelek, blouse és pongyola különlegességek, trikók, posztókendők.**

Eddig még nem létezett olcsó árak!

| | |
|-------------------------------|-------------|
| Csikos és koczkás ruha kelmék | — 36 krtól. |
| Angol ruha kelmék | — 64 „ |
| Egész gyapju div. kelmék | — 78 „ |
| 140% „ „ „ | 1 frt 38 „ |
| Div. mosó barchettek | — 20 „ |
| „ „ flanelek, széles | — 28 „ |

Férfi és női kész fehérneműek, bársonyok, selymek, fél és egész nagy téli kendők, valódi Jäger trikók és harisnyák, vásznak, schiffonok, asztalneműek, ágyminturák. Saját készítésű paplanok. Tömerdek maradék. Tessék megtekinteni! Nem muszáj venni!

Minden drágaságot pótolnak a mi olcsó áraink!

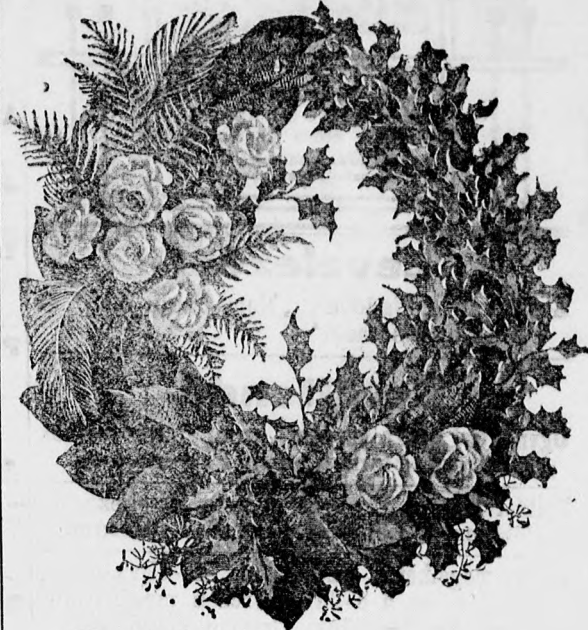
Molnár V. J. és Társa fiókja

Czégtulajdonos: **Molnár Lukács.**

Kossuth és Batthány-u. sarok a színházzal szemben.

Kontsek Géza

Nizzai virágcsarnoka



Készíti a legremekesebb élővirág és művirág sarkoszuromkat — **nemcsak a legelőkelőbb izlésben, hanem a legolcsóbban is.**

Tisztelt uraim!

Ha olcsó és szép ruhát akarnak viselni, forduljanak tisztelemmel

Tóth József

férfi szabóhoz, Vár-utca 2. szám.

a Zenede épülettel szemben, és facsa öltözők a legolcsóbban készítenek.

Pucolást és javítást is elfogadok.

Tisztelettel

Tóth József.

Hajdusági bajuszpedró

Kitűntetve a bécsi, párisi és londoni kiállításon arany éremmel és oklevéllel

Hajdusági Bajuszpedró.

Elismert legjobb kőrösligetesség a hajdusági néven ismert és ismert, mely meg nem avasodó színeses növényi hajszemes anyagokból készült.



Értékesebb és olcsóbb.

Törvényesen védve.

1 doboz 50 fillér, postán csak 2 doboz küldetik 2 koronára 10 fillér bérletre márvánnyal.

Védjegy.

Előzetes készítés

Grósz Nagy Ferencz

gyógyászati

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. szám.

„Arany egysarka” győzestár

Telefon 424.

Telefon 424.

Szőnyeg. - Fűgöny. - Stores.

Bonnes Femes, Hencsertakaró

Ágy és asztalterítő. Flanel-

takaró. Paplan és matrác

nagy raktár

Donogán és Somossy

czégnél

Debreczen, Kistemplombazár.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szög 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Vastag betűkből szedett minden szög 8 fillér. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozásnál tessék választélyeget csatolni.

Levelezés.

Levél van a kiadóban „Nem bánja meg” és a „Katonasírtnek.”

Betöltendő.

Ügynökök, pénzbeszedők azonnal felvételnek Gedő varrogópraktárában Piac-utca 56.

Költőzetek féderes stráf kocsin. Értekezhetni Debreczeni Lajosnál Loránfi u. 9. szám.

Biztos megélhetés. Szoboszlón, B.-Ujvárosban, Vámospercsen és Mikepercsen megbízható embereket keresünk. Czim a kiadóba

Héber órákat ad két fiatal ember izr. családnál. Czim „Héber” jeligére a kiadóba.

Adás-vétel.

Új rendszerű női-férfi divatárak és butoreladás. A mai naptól kezdve minden hitelképes egyén kényelmes heti vagy havi részletfizetés mellett szerezheti be nálam szükségletét női divat cikkekben, női kabátok, férfi öltönyök, felöltők, mindennemű vásznak és canavászokban, saját készítésű Cloth és Cashmir paplanokban, valamint egyszerű és modern butorokban. A készpénz melletti árnál mindössze 5% árkülönbség. Kaiser Salamon, Hatvan-u. 2.

Vigyázzon! Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Bádógos-utca 4. szám.

21 év óta fennálló vegyi ruhatisztító intézet eladó. Cim a kiadóban.

Eladó egy kazal 35-40 mázsa széna, a Posta-kerületben. Ara 160 korona. Értekezhetni Nemesy Lászlónál, Csapó-utca 18.

Jókarban levő teknők, dézsák, befőttes üvegek és háztartáshoz való cikkek Mester u. 29. alatt eladó.

3 koronáért kaphatók gramofon lemezek, legújabb felvételek, Rosenbergek és Hammer.

Gramafonok és lemezek a legnagyobb választékon kaphatók igen előnyös árban (felvételek mellett.) Gedő Adolf varrogó és kerékpár üzletében Debreczen, Piac utca 56. Telefon 728.

Telőcserép közönséges, hornyolt és Francia egyéb építkezési anyagok u. m. legjutányosabban Fülöp mészkereskedésében Homokkert-u. 121. sz

Angol masszív szalon garnitúra, mely áll 4 zsolye, 1 divány, egy szalon asztalból, továbbá; egy 2 méter hosszú cizinkpé fedésű szenyosláda Mester utca 29. alatt eladás miatt eladó.

Asztalosoknak való tiszta deszka eladó olcsón. Czim a kiadóban.

Jókarban levő kopirprés eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Homoki faj boraimat kiváló jó minőségűek, tavalyi termés, hordó számra eladom Dr. Weisz Bernát Sziv utca 15.

Postakönyvek jutányos árban kaphatók a kiadóhivatalban.

Lakás.

Modern 3 szobás lakást keresek novemberre, közel a főtérhez. Kertész Miklós Csapó-u

Különféle.

Magánkutató iroda. Iskola utca 4. szám Kényes megbízásokat, megfigyeléseket és nyomozásokat elvállal, úgy magán, mint családi ügyekben. Krámer József.

Asszonyok figyelmébe. A túlnagy gyermekáldas ellen védekezhetünk. Kérjen magyar prospektust, melyet 20 fillér le élbőlyeg ellenében küld; Deberle György; Budapest, I., Fehérváry-ut 5/VI.

Gyomorgörcs, kólika, étvágytalanság és általában gyomorbetegségekben a legkitűnőbb háziszser a

Hollandi

GYOMORCSEPPEK.

1 üveg ára 40 fillér.

Kapható:

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában

DEBRECZEN.

Hajduböszörményben

fűszer és vegyeskereskedés,

régi üzlet és biztos megélhetés, jókarban levő házzal, (kényelmes lakás, nagy udvar) ára és berendezéssel, de anélkül is más vállalat miatt jutányosan

ELADÓ.

Bővebbet III. Reich Hermann kereskedőnél Hajduböszörményben, Fehértől-utcán.

Legjobb szabásu
glace, svéd és
szarvasbőr

KEZTYŰK óriási választékban

Schön Sándor

keztyű, kötszer- és orvosi műszertárában,
DEBRECZEN, Piac-utca 12.
(Stenczinger-ház.)

Kovács Gyula és Társa megnagyobbított női divattermelben
DEBRECZEN, Piac-utca 55. (Hungária kávéház mellett.)

⊕⊕ Az őszi és téli idény divat újdonsággal meglepő nagy választékban raktárra érkeztek. ⊕⊕

Őszi felöltők angol és sima szövetekből. **Őszi angol divat kosztümök.**

Kiváló szép választék

Seel Plüsch és Szörme kabátokban, Szörme boák és karmantyukban, téli posztó felöltők, színházi és esti köpenyekben, Leány és gyermek kabátok, ugyszintén gyermek ruhákban.

Különlegességek: selyem, csipke, tüll és angol blousokban, Pongyolák, reform-ruhák aljak és japonokban.

Legolcsóbb szabott árak mellett.

Vasárnapon Hofmann és Krenovitz könyvtárában Piac-utca 49. a főpostával szemben.